

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 28.12.2018
Vår ref: 18/00077-14
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Børkhågålia i Gausdal kommune. Tiltakshaver: Sønsthage Maskin (enkeltpersonforetak).

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon, mottatt ved DMF den 10. januar 2018.

1. Tildeling av driftskonsesjon

Sønsthage Maskin (enkeltpersonforetak), org. nr. 925 261 238, heretter kalt «Tiltakshaver», tildeles driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av fast fjell i Børkhågålia på del av eiendommene gbnr. 45/3, 45/6 og 56/1 i Gausdal kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 36 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Børkhågålia fjelltak i Gausdal kommune» produsert ved DMF den 18. oktober 2018.

Området er i henhold til reguleringsplan for Børkhågålia fjelltak, vedtatt i kommunestyret den 24. september 2009, regulert til område for steinbrudd og masseuttak.

Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

Merknader til vedlagte driftsplan skal rettes senest **innen 28. februar 2019**.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 1 155 000,-, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med bankgaranti for et grunnbeløp stort NOK 387 500, og deretter årlige avsetninger til bankkonto som det skal etableres pant i til fordel for DMF slik at Tiltakshaver ikke kan råde over denne på noe vis, begge deler som beskrevet i punkt 5.11.

Innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak, skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 1;
- (ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra bank som DMF anser tilfredsstillende, vedlegg 3;
- (iii) Etablert pantet til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6, vedlegg 2.

2.3. Bergteknisk ansvarlig

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

Bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak. Innen samme tidspunkt skal Tiltakshaver sende melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende fyller kravene til bergteknisk ansvarlig. Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergteknisk ansvarlig vedlegges meldingen.

2.4. Øvrige vilkår

Den regulerte formålsgrensen for massetaket skal settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.

3. Godkjenning av driftsplan

DMF godkjenner driftsplanen for Børkhågålia, med mindre merknader. Det vises til DMFs vurdering punkt 5.4. Vi ber om at tiltakshaver oppdaterer driftsplanen i tråd med våre merknader og ettersender oppdatert driftsplan **innen 28. februar 2019**.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer

Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser Gausdal kommune, Oppland fylkeskommune, Fylkesmannen i Oppland, NVE Region øst, Statens vegvesen Region øst, Statskog SF samt andre høringsinstanser slik det fremgår av adresselisten til høringsbrevet og dette vedtaksbrevet.

Høringsperioden var fra 18. oktober 2018 til 15. november 2018.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

Åge Johansen:

Johansen viser til at de er svært plaget med at store lastebiler suser forbi huset deres. Han påpeker at det støver svært mye, i en så stor grad at de ikke kan oppholde seg ute. I forbindelse med dette peker Johansen på at dersom tiltakshaver skal fortsette drift i Børkhågålia må det legges fast dekke fra fylkesvegen opp til nærliggende bro.

DMF sine kommentarer:

Når det gjelder støv direkte fra produksjon i bruddet er det forurensningsforskriften kap. 30 og de grenseverdier som følger av disse bestemmelsene tiltakshaver må holde seg innenfor. For merknader knyttet til støving som følge av trafikk langs veien viser DMF til reguleringsbestemmelsene punkt 6 bokstav a) hvor det fremgår at eksisterende privat veg skal benyttes som adkomst til masseuttaket. Slik DMF forstår bestemmelsen, er tiltakshaver pålagt å bruke denne vegen til og fra uttaket. Vi forutsetter dermed at tiltakshaver og eier av privat vei inngår avtaler eller finner en minnelig løsning på utfordringer knyttet til at tungtrafikk medfører at det støver på boliger langs vegen.

NVE Region øst:

NVE peker i første omgang på at reguleringsplanen ble vedtatt før aktsomhetsområder for skred og før NVE fikk skredansvaret. De har ikke hatt saken på høring, og mener derfor at det er stor sannsynlighet for at vassdragsmiljø og naturfarevurderinger ikke er hensyntatt i gjeldende reguleringsplan i tråd med dagens krav. NVE viser til vannressursloven og hensynet til allmenne interesser i vassdrag, både miljø og naturfare. Endringer i avrenning må hensyntas slik at vassdragsverdier ivaretas og tredjeperson ikke påføres økt fare. I forbindelse med dette viser NVE til at tiltakshaver ikke må endre avrenningen som en følge av tiltaket, slik at det fører til økt fare for jord- og flomskred i nedenforliggende aktsomhetsområder for jord- og flomskred. Dersom disse hensynene er vurdert og ivaretatt, mener NVE at tiltaket ikke trenger ytterligere behandling etter vannressursloven. Videre viser NVE til at vannressursloven har flere alminnelige regler om vassdrag, særlig vannressursloven kapittel 2 som gjelder alle tiltak i vassdrag. De viser særlig til aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 som pålegger at vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. NVE viser til at dersom planen endres eller allmenne interesser kan bli berørt av tiltaket, kan dette utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven § 8. Planen må i så fall sendes til NVE for ny vurdering. Dersom det er gjennomført tiltak etter vannressursloven som er konsesjonspliktige vil NVE etter vannressursloven § 59 kunne vurdere pålegg om retting. Iverksetting av konsesjonspliktige tiltak uten nødvendig tillatelse er straffbart etter vannressursloven § 63. NVE viser til at det er tiltakshaver selv som er ansvarlig for eventuelle skader og ulemper for private interesser som følger av tiltaket.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Hvilken sannsynlighet det er for at vassdragsmiljø og naturfarevurderinger er gjort eller ikke i forbindelse med reguleringsplan, er ikke noe DMF tar stilling til i denne sammenheng. Vi vil da vise til kommunen som planmyndighet jf. plan- og bygningsloven § 3-2. DMF finner imidlertid at reguleringsbestemmelsene pkt. 7, som pålegger tiltakshaver å foreta målinger av berørte bekker og vannkilder, hvor det skal måles både mengde og kvalitet. Bestemmelsene viser også til drikkevannsforskriften § 4. I tillegg er det presisert i reguleringsbestemmelsene at driver av uttaket er ansvarlig for eventuell forurensning av naturmiljø eller vassdrag/bekker/privat vannforsyning som følge av drift i masseuttaket. Ellers forutsetter DMF at tiltakshaver forholder seg til gjeldende bestemmelser slik de følger av vannressursloven slik NVE viser til over.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:

DSB hadde ingen merknader til søknaden om driftskonsesjon.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning.

Fylkesmannen i Oppland:

Fylkesmannen viser til vedtatt reguleringsplan for området og forventer at driftskonsesjonen er i tråd med gjeldende reguleringsplan for området.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. DMF forutsetter at tiltakshaver forholder seg til og etterlever reguleringsplanen med bestemmelser slik de ble vedtatt av kommunestyret.

Statens vegvesen Region øst:

Vegvesenet viser til at fjelltaket ligger ca. 1,3 km vest for fv. 255, er omfattet av reguleringsplan og har adkomst inn på offentlig veg fv. 255 via private veger i området. Ifølge vegvesenet er Fv. 255 lokal hovedveg med funksjonsklasse C, og i veglisten ført som primær fylkesveg med bruksklasse 10/50. I tillegg viser vegvesenet til at det har vært drift i fjelltaket siden 2008, og at konsesjonssøknaden viser til et årlig uttak på ca. 10 000 m³ over en periode på 30 år. Ut ifra disse opplysningene hadde vegvesenet ingen merknader til søknaden.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning.

Oppland Fylkeskommune:

Fylkeskommunen viser til at de ut ifra sitt eget arkiv ikke har kjennskap til at uttaket vil komme i konflikt med kulturminner. Det ble ifølge fylkeskommunen gjennomført en arkeologisk registrering i området i 2009, uten at det ble påvist automatisk fredede kulturminner ved denne befaringen. Fylkeskommunen gjør oppmerksom om at dersom det, ved tiltak i grunnen, blir gjort funn av automatisk fredede kulturminner som ikke tidligere er kjent, skal arbeidet stanses straks i den grad det berører kulturminner eller sikringssonen rundt kulturminnet på fem meter jf. lov om kulturminner § 8. Melding skal sendes til kulturminnemyndighetene i Oppland fylkeskommune snarest, slik at vernemyndighetene kan gjennomføre en befaring og avklare om tiltaket kan gjennomføres og eventuelle vilkår for dette.

DMF sine kommentarer:

DMF har tatt høringsinnspillet til etterretning. Vi minner tiltakshaver om deres meldeplikt etter kulturminneloven § 8.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtaler med grunneierne for gbnr. 45/3, 45/6 og 56/1 i Gausdal kommune, som dokumentasjon for utvinningsrett.

Avtalene gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 36 daa og fremgår av kart med tittelen «Konsesjonsområde Børkhågålia fjelltak i Gausdal kommune» produsert ved DMF den 18. oktober 2018.

Området er i henhold til reguleringsplan for Børkhågålia fjelltak, vedtatt i kommunestyret den 24. september 2009, regulert til område for steinbrudd og masseuttak.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år. Prosjektets økonomi og vår vurdering økonomisk sikkerhetsstillelse må sees i sammenheng. Vi viser derfor til vedtakets punkt 5.11 i sin helhet for ytterligere begrunnelse med tanke på økonomisk sikkerhetsstillelse.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av steinbruddet. Beskrivelsen og kart- og snitt-tegninger presenterer den planlagte brytningen av forekomsten innenfor det omsøkte arealet på ca. 36 dekar. Det totale volum fast fjell som skal tas ut er estimert til 300 000 m³. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 10 000 faste m³. Det legges opp til drift i 3 etapper. Videre presenteres plan for sikring og for avslutning. Bruddområdet planlegges til bakeført til skogbruk.

Med mindre merknader tilfredsstillende forslaget til driftsplan de krav DMF stiller til planen. DMFs merknad gjelder: DMF har merket seg at søknadsskjema og driftsplan viser til at søker er Sønsthage Maskin AS. Søk i Brønnøysundregistrene på oppgitt org. nr. viser imidlertid at tiltakshaver er et enkeltpersonforetak. Vi ber dere derfor om å korrigere driftsplanen slik at det tydelig framgår at selskapet ikke er et AS.

DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Børkhågålia, kan godkjennes med vilkår om at merknaden rettes og korrigeret driftsplan sendes inn senest **innen 28. februar 2019**.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden oppgitt at Roar Hovland skal befare området. DMF kan likevel ikke finne at tiltakshaver har oppgitt nav på hvem som skal inneha rollen som bergteknisk ansvarlig for uttaket. Tiltakshaver har således ikke på plass en bergteknisk ansvarlig for uttaket.

DMF inntar som vilkår i konsesjonen at bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass **innen 2 måneder etter datoen for dette konsesjonsvedtaket**. Innen samme tidspunkt skal Tiltakshaver sende skriftlig melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den bergtekniske ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende oppfyller de nødvendige kvalifikasjonskrav. Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergtekniske ansvarlige vedlegges meldingen.

Tiltakshaver opplyser at firmaet ble startet i 1970 og driver to masseuttak. I tillegg driver selskapet med bygg og anlegg, landbruksbygg, tomteutgraving og utbedring av skogsbilveger. Ifølge tiltakshaver leier de inn ekstern kompetanse til å vurdere massene som tas ut og som bistår i bergfaglige vurderinger. Tiltakshaver oppgir at de har inngått en avtale med bergverksingeniør Roar Hovland om å befare området, med tanke på feil og mangler ved masseuttaket.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver vil ha tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges.

Det foreligger en reguleringsplan for uttaket.

Biologisk mangfold – vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, planbeskrivelsen, høringsuttalelser, samt egne søk i naturbase og Artskart (gjennomført i oktober 2018) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. DMF anser kunnskapsgrunnlaget jf. naturmangfoldloven § 8 som tilstrekkelig til at det kan fattes vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed ikke til anvendelse.

Ifølge driftsplanen er det observert både ulv og brunbjørn i området. Tiltakshaver har imidlertid beskrevet at området skal gjerdes inn for å hindre at ulv, bjørn og annet vilt

trenger seg inn i uttaksområdet. Videre viser driftsplanen til at området inngår som en større del av leveområde for storfugl. Det er imidlertid ingen observasjoner som er registrert innenfor uttaksområdet. Det er heller ikke registrert viktige naturtyper innenfor uttaksområdet.

DMF vurderer at uttak av masser som omsøkt ikke vil være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

Jf. naturmangfoldloven § 10 skal den samlede belastning på økosystem og naturmangfoldet i regionen vurderes.

Tiltakshaver skal etablere en voll mot vei som skal skjerme omgivelsene for masseuttaket. I tillegg skal området inngjerdes for å hindre at mennesker eller dyr kommer seg inn i området og slik utsettes for fare.

DMF har kommet til at det ikke foreligger avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Kulturminner er behandlet som eget tema i planbeskrivelsen. Ifølge planbeskrivelsen gjennomførte Fylkeskommunens kulturvern avdeling en befaring av området i 2008. Det ble da ikke gjort funn eller påvist automatisk fredede kulturminner eller verneverdige kulturminner fra nyere tid. DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og mener hensynet til kulturminner er ivaretatt. DMF minner imidlertid om den generelle varslingsplikten i hht. kulturminneloven § 8.

Forurensning

Ifølge driftsplanen er det ikke noe tilsig av vann til massetaket fra tilstøtende områder. Ifølge driftsplanen vil det regnvannet som faller naturlig innenfor uttaksområdet renne av i nordøstlig retning. I og med at løsmassene i grustaket består av knust fjell og morene, mener tiltakshaver at avrenning fra uttaksområdet ikke vil være forurensende.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Tiltakshaver har i driftsplanen sin vist at de skal gjerde inn området, slik at dyreliv og mennesker ikke uforvarende skal ta seg inn i uttaksområdet. I forbindelse med reguleringsplanarbeidet ble det gjennomført en støyvurdering, som igjen resulterte i begrensning i driftstidene slik det følger av reguleringsbestemmelsene punkt 6 b) 6. Tiltakshaver skriver i sin driftsplan at plasseringen av knuseverket vil bidra til at selve knusingen gir minst mulig støv- og støyplager for omgivelsene. Masseuttaket ligger for øvrig skjermet til i et skogsområde. Den regulerte vegetasjonsskjermen, jordvollen langs vegen samt naturlig terrengformasjon danner en fjell-/vegetasjonsvoll mellom masseuttaket og bebyggelsen. Dette bidrar til å redusere støvflukt og også støy fra bruddet. Trafikken inn og ut av uttaksområdet er også begrenset til å gjelde i

arbeidstiden. I tillegg viser tiltakshaver til at det maksimalt er 2-3 biler om dagen som kjører fra uttaksområdet, og at det periodevis vil være stille. Tiltakshaver viser til at det ikke er noen naboer i umiddelbar nærhet som belastes. Når det gjelder støv skal det anlegges en støv- og støyskjerm rundt uttaksområdet. Skjermen mot nordøst skal anlegges som en jordvoll hvor toppen på kotehøyden vil være 650 moh. I tillegg er uttaket omkranset av skog og et vegetasjonsbelte som skal skjerme for støv og støy. Det er tiltakshaver som er ansvarlig for å pleie vegetasjonsbeltet. Det tillates for øvrig ikke hogst i skogsområdet rundt uttaksområdet jf. reguleringsbestemmelsene punkt 6 c).

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges. Vi har imidlertid funnet grunn til å stille følgende vilkår knyttet til dette: [...]

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen: sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Uttaket sysselsetter flere ansatte årsverk og bidrar til å opprettholde sysselsetting i lokalsamfunnet/distriktet. Driften kan også ha positiv effekt for opphav og eksistens til annen næringsvirksomhet eller ved at råstoffet kan være strategisk innsatsfaktor i annen virksomhet.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Etter endt drift skal området tilbakestilles til skogbruk/landbruksområde jf. reguleringsbestemmelsene punkt 6 b) 1.

Tiltakshaver skal istandsette skråningene mot masseuttakets permanente yttergrenser mot vegetasjonsbelte fortløpende under drift. Skråningsvinkelen skal ikke overstige 30 grader. For å tilbakeføre området til skogbruk/landbruksområde skal tiltakshaver tilbakeføre opprinnelige avdekningsmasser samt beplante området. Maskiner, konstruksjoner og annet skal fjernes, samt at skrot og rester fra produksjonen skal ryddes opp. Sikringsgjerder, skilt og grind skal fjernes etter at området er istandsatt. Veier og infrastruktur som benyttes i driftsfasen skal også fjernes. Området skal arronderes og istandsettes i tråd med etterbruksformålet som er skogbruk/landbruk. Lagrede avdekningsmasser skal tilbakeføres innenfor området for å legge til rette for vegetasjonsetablering. De tilbakeførte massene skal være av tilstrekkelig tykkelse med tanke på fremtidig skogproduksjon.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver skriver i sitt forslag at avslutningsplanen danner grunnlaget for minerallovens krav om økonomisk sikkerhetsstillelse for sikring og opprydding. Tiltakshaver vurderer at det er tilstrekkelig å sette av NOK 210 000,- som økonomisk sikkerhet for Børkhågalia fjelltak.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som utilstrekkelig. Etter forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

Tiltakshaver har ikke redegjort noe nærmere for bakgrunnen for at de mener at NOK 210 000,- er nok i økonomisk sikkerhetsstillelse. DMF understreker at økonomisk sikkerhetsstillelse skal være tilstrekkelig til å dekke sikring og opprydding ved en eventuell konkurs hos tiltakshaver. Det vil si at tiltakshaver selv ikke har økonomiske midler til å foreta tiltak med tanke på opprydding og sikring for området. Sikkerheten som tiltakshaver stiller i form av bankgaranti og fondsavsetning skal bidra til at grunneier, kommunen og staten kan være trygge på at området vil bli istandsatt i tråd med planer for etterbruk, uavhengig av om tiltakshaver går konkurs.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 1 155 000 for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. I og med at tiltakshaver ikke har redegjort for bakgrunnen for sin vurdering av økonomisk sikkerhetsstillelse, har DMF ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten tatt utgangspunkt i beregning ved forenklet metode jf. veileder for økonomisk sikkerhetsstillelse.

5.11.2. Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetsstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved bankgaranti og individuell fondsavsetning til bankkonto, som det i henhold til egen avtale om finansiell sikkerhetsstillelse skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Tiltakshaveren skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF.

Bankgaranti – oppstartsfasen

DMF vurderer at det er nødvendig at Tiltakshaver innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet, stiller en bankgaranti som en påkravsgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 387 500,-. Dette for å ha tilstrekkelig sikkerhet i en oppstartsfasen før fondet har nådd maksimal avsetning. Størrelsen av bankgarantien er satt ut i fra en vurdering av hva som anses å være tilstrekkelig sikkerhet i denne fasen.

DMF kan fremme krav under bankgarantien i følgende tilfeller:

- (i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;
- (ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og
- (iii) Ved tilbakekall av konsesjonen.

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger skal DMF ha rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver. Bankgarantien skal bestå så lenge beløpet innestående på bankkontoen ikke har nådd NOK 387 500. Når beløpet innestående på bankkontoen har nådd NOK 387 500, eller etter skriftlig samtykke fra DMF forut for dette tidspunkt, faller plikten til bankgaranti bort.

Individuell avsetning, avsetningsperiode og avsetningens størrelse

Deretter skal Tiltakshaveren gjøre årlige avsetninger til bankkontoen inntil totalbeløpet på NOK 1 155 000 er nådd. Årlige innskudd beregnes etterskuddsvis ut fra forrige års uttak av masse. Det skal årlig innbetales NOK 2,77 pr tonn uttatt masse.

Ved fastsettelse av sats per tonn uttatt masse har DMF lagt til grunn at fondet skal bygges opp over en periode på litt i underkant av 20 år, det vil si NOK 77 560 pr år. I søknaden er uttak anslått til ca. 28 000 tonn/år, noe som gir en årlig avsetning på NOK 2,77 pr tonn.

Innbetaling for forrige års uttak av masse må være avsatt innen 1. februar etterfølgende år.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon

Innestående beløp på konto skal årlig dokumenteres ved å gi DMF tilgang til en oppdatert kontoutskrift. All avkastning på midlene godskrives kontoen.

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. Ellers skal tiltakshaver hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn nødvendig å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

Etter forskrift til mineralloven § 2-2 første ledd annet punktum kan DMF fatte vedtak om endring av avsetningens størrelse, herunder om Tiltakshavers årlige innbetaling og tidspunkt for innbetaling. Slike endringer kan også til enhver tid skje ved endringer av mineralloven, andre relevante lover, forskrifter og vedtak.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes

- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF.

Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering

Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes

klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seksjonsleder

Stine Borge Nordskog
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Stine Borge Nordskog

Vedlegg:

Avtale om finansiell sikkerhetsstillelse_Børkhågålia.docx
Pantsettelseserklæring for enkle pengekrav_Børkhågålia.docx
Påkravsgaranti_Børkhågålia.docx
Konsesjonsområde_Børkhågålia.pdf
Adresseliste_Børkhågålia.pdf
Driftsplan_Børkhågålia.pdf

Mottakere:

Sønste hage Maskin

Vestre Gausdal

2653 VESTRE GAUSDAL

Kopi til:

Adresseliste